

Kuća ljudskih prava
Selska cesta 112c, HR-10000 Zagreb
t: +385 (0)1 457 23 98
f: +385 (0)1 457 23 99
kontakt@documenta.hr
www.documenta.hr

MB: 1925199, OIB: 09095322581
Raiffeisen bank Austria d.d.
Broj računa: 2484008-1102930793

- MEDIJIMA -

U Zagrebu, 28. veljače 2013.

Priopćenje za medije / Odluka Žalbenog vijeća MKSJ-a u predmetu protiv Momčila Perišića, načelnika Glavnog stožera Vojske Jugoslavije

Temeljem donošenja oslobađajuće presude Žalbenog vijeća MKSJ-a u predmetu protiv Momčila Perišića, *Documenta - Centar za suočavanje s prošlošću* želi prije svega izraziti zabrinutost u svijetlu činjenice da je pred nama još jedna presuda MKSJ-a nakon koje nema pravde za obitelji žrtava ratnih zločina i zločina protiv čovječnosti, počinjenih od strane pripadnika Vojske Republike Srpske (u periodu između 1993. i 1995. godine) u gradovima Sarajevu i Srebrenici, te onih počinjenih od strane pripadnika Srpske vojske Krajine (u svibnju 1995. godine) prilikom granatiranja Zagreba.

Podsjećamo kako je prvostupanjsko vijeće MKSJ-a, 06. rujna 2011. objavilo presudu kojom je Momčilo Perišić, načelnika Glavnog stožera Vojske Jugoslavije, po osnovi tzv. individualne kaznene odgovornosti kao i temeljem koncepta tzv. zapovjedne odgovornosti, osuđen na 27 godina zatvora. Isto sudsko vijeće je u prvostupanjskoj odluci utvrdilo kako je Srpska vojska Krajine granatirala Zagreb 02. svibnja 1995.g. pri čemu je petero ljudi izgubilo živote, a 146 ih je ranjeno. Ista vojska je dan poslije prvog napada ponovno granatirala Zagreb, pri čemu su živote izgubile dvije osobe, a ranjeno ih je 54. Vijeće je tada zaključilo kako je Srpska vojska Krajine počinila sljedeće zločine: ubojstvo kao zločin protiv čovječnosti, ubojstvo kao ratni zločin, nehumana djela kao zločin protiv čovječnosti i napade na civile kao ratni zločin i u skladu s time osudilo Momčila Perišića, temeljem zapovjedne odgovornosti, za zločine počinjene tijekom granatiranja Zagreba.

S druge strane, prema današnjoj jednoglasnoj (pravomoćnoj) odluci, **Žalbeno vijeće je poništilo one zaključke iz prvostupanjske presude i to u odnosu na zapovjednu odgovornost Momčila Perišića prigodom granatiranja Zagreba od strane Srpske vojske Krajine.** Kako je Vijeće zaključilo u obrazloženju oslobađajuće presude, ne postojanje *efektivne kontrole* nad podređenim jedinicama isključuje njegovu kaznenu odgovornost izvan razumne sumnje.

Iako su brojni personalni i materijalni dokazi, izvedeni tijekom suđenja generalu Perišiću, upućivali na ispravnost osuđujuće presude prvostupanjskog sudskog vijeća, i u ovom predmetu, kao što se pokazalo i u nekim ranijim odlukama istog suda, presude žalbenih vijeća dovele su do radikalne izmjene nepravomoćnih presuda.

Vjerujemo da koncept zapovjedne odgovornosti, kao važan temelj u dokazivanju kaznene odgovornosti onih koji su trebali spriječiti zločine i kazniti podređene zapovjednike, upravo oživotvoren u sudnicama MKSJ-a, neće biti napušten.

Kao što svjedočimo svih ovih godina, neovisno o tome jeli govorimo o domaćim sudnicama ili onima u Haagu, sve je teže procesuirati počinitelje ratnih zločina. **Sve je manji interes javnosti, kako domaće tako i međunarodne, za problematiku ratnih zločina. Zbog svega toga i na tragu ove odluke MKSJ-a izražavamo bojazan da će počinitelji i odgovorne zapovjedne osobe, posebno na najvišim razinama, ostati nekažnjeni.** Unatoč tome ukazujemo na nužnost rasvjetljavanja okolnosti počinjenja svih ratnih zločina, kažnjavanja počinitelja te istovremenog korištenja svih drugih mehanizama za utvrđivanje činjenica o ratnim zločinima. Jedino na taj način moći će se osigurati pravda za žrtve te spriječiti ponavljanje sličnih okrutnih sukoba u budućnosti kao i mladima osigurati ostvarivanje prava na učenje povijesti utemeljene na činjenicama o svim žrtvama.

Documenta – Centar za suočavanje s prošlošću